

Szerkesztési iroda:

Nagybecskerek,
Zápolya-utca 1-ső szám,
hová a lap szellemi részét illető
minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizeté-
sek és a lap szétküldésére vo-
natkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Főszerkesztő: Dr. BRAJER LAJOS.

Előfizetési árak:
Egész évre ——— 24 kor.
Félévre ——— 12 .
Negyedévre ——— 6 .
Egy óra ——— 2 .
— Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési
irodáknál.

Megjelenik

vasár- és ünnepnapok kivételével
mindennap délután 5 órakor.

Nagybecskerek, 1910.

XXXIX. évfolyam 161. szám.

Hétfő, július 18.

Közoktatásügyünk szervezete.

II. Az általános középfokú oktatás.

Az állami polgári iskola értesítője.
Nagybecskerek, július 18.

Kétségtelen, hogy valamely ország általános műveltségének helyes mértéke a XX. században nem lehet már a pusztán irni-olvasni tudók száma, de nem lehet az egyetemet, akadémiát vagy szakiskolát végzettek száma sem, ennek egyedüli helyes mértéke csakis a nagy tömeg intelligenciájának színvonala, az u. n. tömegműveltség lehet. Tanrendszerünknek egyik legnagyobb hibája, hogy az egész rendszerben nincs egyetlen iskola sem, amely alkalmas volna arra, hogy a műveltség egyetemessé tételén, a tömegműveltség terjesztésén sikerrel munkálkodjék.

Hogy az elemi iskola nem alkalmas erre, azt első cikkünkben már kifejtettük, hiszen sajnos a tankötelezettségnek négy évtizedes törvénybe iktatása után annyira sem jutottunk el, hogy az elemi oktatás magas színvonalával az analfabéták számát csökkentenél. Közoktatásunk intézetei közül a gimnázium és a realskola nemcsak exclusiv tanítási és nevelési eljárásuknál, hanem különösen az intézetek tulajdos drágasága és kedvezőtlen földrajzi elhelyezkedésénél fogva e cél szolgálatát teljesen kizárja. Ugy a gimnáziumban, mint a realskolában sok olyat tanítanak, aminek a tömeg általános műveltségéhez semmi köze, ellenben sok olyat nem tanítanak, amit a gyakorlati élet a művelt embertől megkövetel.

Általános irányu középfokú intézeteink közül hátra volna a polgári iskola, amelynek eredeti rendeltetésében benne foglaltatik a műveltség egyetemessé tétele. Közoktatási intézeteinknek hibás irányban való fejlesztése az oka, hogy a polgáriskola ezen rendeltetését nem tölthette be. Nagyon súlyos és igen gyakran kifejtett okok ezek. A 6 osztályú polgáriskolát, alig hogy rendeltetési útjára elindult, a minősítési törvénnyel oly csapás érte, amely a legegyszerűbb megélhetési feltételeket is elvonta tőle. A gimnáziumnak nyújtott összes minősítési kedvezmények, ebbe az iskolába csábítanak mindenkit, annál is inkább, mivel a polgáriskolától lassanként a meglevő jogokat is elvonták és az iskolát valószínűleg zsákutcává tették. Csak nagyon természetesen, hogy így ez iskola felső tagozatának le kellett törni és megmaradt az iskola alsó 4 osztálya csonka, hibás szervezettel, tantervvel, amelyet az élet egyáltalában nem igazol és amely a közoktatási rendszerbe csak mint surrogatum illeszthető bele. I. olcsón pótolja a gimnáziumot ott, ahol gimnázium nincs, elátják még e célból latin nyelvi tanfolyammal is és kész az olcsó gimnázium. Hogy így a polgáriskola nem töltheti be eredeti hivatását az teljesen bizonyos.

Ilyenformán hiányzik közoktatási rendszerünkben az az iskolafaj, amely a nem-

zet zömének nyujtana megfelelő magas általános műveltséget. Ez az intézmény pedig meg volna, ha a polgáriskolát visszaadnák eredeti rendeltetésének. Ne legyen a polgáriskola egyszerűen a gimnázium levezető csatornája vagy olcsó, elrontott gimnázium, hanem legyen egy modern intézmény, a melynek megvan a maga önálló célja, magas, általános és a gyakorlati élettel kontaktust tartó műveltséghez juttatni azokat, a kik nem akarják tanulmányukat főiskolán folytatni. A hat osztályú iskola erre gyenge volt, a józan ész is azt követeli, hogy az intézményt erősíteni kell, meg kell toldani egy osztállyal, így létre jön a hét osztályú polgáriskola, egy modern iskola, amely rendeltetésének meg is felelne. Ez iskola tanterve, tananyaga, tanítási módszere, olcsósága, földrajzi elhelyezkedése egyaránt alkalmassá teszi a tömegműveltség előmozdítására. A polgáriskola a gyakorlati életben megkívánt ismereteket nyujtotta eddig is tanítványainak, ez a tanítási anyag volna kibővíthető úgy, hogy az életben szükséges minden tudás benne legyen.

De ennek az új intézetnek egyebet is kellene tennie, nemcsak tanítani, nevelnie kellene egy olyan társadalmat, amely nem irtózik a munkáskéztől és nem tartja „urhoz“ nem méltó foglalkozásnak a produktív munkát. Olyan polgári, munkásosztályt kellene teremtenie, amely műveltségével nyert nyomós sulya által ráfekszik a mai felfuvalkodott, gögös társadalmi felfogásokra. Olyan ifjúságot kell ennek az iskolának nevelnie, amely az iskolából kikerülve, felveszi az élettel a harcot, vagyoni függetlenségre törekszik és nem elégszik meg a bár biztos, de csak nagyon szegényes megélhetést biztosító hivatalnoki pályával. Az egész nemzetre kiható fontos kérdés az, hogy a sok kiváló jogász, művelt hivatalnoki osztály mellett, egy művelt, önértékes, erős produktív polgári osztályunk legyen, ennek nevelése volna a megreformált polgári iskolának le nem kicsinyelhető, nemzeti fontosságú feladata. Hogy pedig egy ilyen iskola a magyar közoktatási rendszerbe nagyon is beleillik az bővebb fejtegetésre az elmondottak után aligha szorul.

Az állami polgári fiúiskola értesítőjét Jankó Dávid tanár cikke „Az iparvédelem és a Sorompó“ címen vezeti be, a melyben lényeges szavakkal hívja fel az ifjúságot a magyar ipar védelmére és leírja a Sorompó liga nagybecskereki fiókjának a megalakulását. Ezután Török Ferenc tanár írja le a Balatonhoz rendezett iskolai tanulmányutat.

Az igazgatói jelentésből a következő adatokat emeljük ki: Beiratkozott összesen 310 tanuló, 31-el több, mint tavaly. Vallás szerint: 199 róm. kath., 55 gör. kel., 10 ág. ev., 13 ev. ref., 28 izr. és 5 gör. kath. Anyanyelv szerint: 141 magyar, 102 német, 52 szerb, 7 oláh, 5 tót és horvat. Iletőségre nézve: 201 nagybecskereki, 95 torontálmegyei és 14 más megyei.

A tanári kar a magyar nyelv tanítására kiváló gondot fordított. Az oktatás egész menetében a praktikus szempontok érvényesültek, a

tanári kar egy pillanatig sem tévesztette szem elől a polgáriskola gyakorlati hivatását. A tanulmányi eredményt a jelentés kielégítőnek minősíti, amennyiben eredménytel végzte az évet 191 (65%), ebből kitűnő 14 (6%), jeles 8 (3%), jó 43 (15%), elégséges 125 (43%), elégtelen jegyet kapott 102 tanuló (35%), ebből 59 (20%) tehet javító vizsgálatot.

A tanári kar 14 tagból állott, a kik szép társadalmi és irodalmi működést is fejtettek ki. Többen tanítottak a helybeli munkás-gimnáziumban, előadtak a liceumban.

A szegény tanulók segítése igen jelentékeny volt. 53 tanuló részesült tandíjelengedésben 480 kor. értékben. A deáksegítő egyesület 93 tanuló részesített ruha, tankönyv, taneszköz és egyéb segélyben, az egyesület által kiosztott segély 1145 korona.

Kirándulás kettő volt. Az egyik Budapestre Blierot repülése alkalmából, a másik pedig a Balatonhoz.

Rendkívüli tárgyaként a francia nyelvet és zenét tanítottak. Tartottak továbbá német társalgási órát is.

Iskolai takarékpénztár is volt az intézetben, amely 1400 korona forgalmat ért el. A betevők száma 79 volt.

A deáksegítő egyesület alapszabályai, a végzett tanítási anyag, a tanulók névsora, statisztikai táblák és a jövő tanévre való tudnivalók egészítik ki a 96 oldalra terjedő füzetet. Sz. A.

HIREK

IDŐJÁRÁS.

(A nagybecskereki meteorológiai állomás időjárás-jelentése.)

Július 18.

Barométer súlyedő, délután 1-38 órakor: 753.0 mm.

Hőmérséklet: maximum 31.7 C., minimum 16.3 C. Csapadék: —.

— Felhőzet: Ci. 2. Szélirány és erősség: SE. 3.

Jóslat a következő 24 órára: Melegebb. Elvélve csapadék. Zivatarok.

Jelmagyarázat: A barométer állása a déli leolvasást tünteti fel a helyi magasságra való átszámítás nélkül; 0° C-ra redukálva. Maximum és minimum este 8 óra 38 6 perctől másnap este 8 óra 38 perctig; csapadék reggel 6 óra 38 perctől másnap reggel 6 óra 38 perctig; felhőzet: Ci = fűtőfelhő, Cu = gomolyfelhő, St = rétegesfelhő, Nb = esőfelhő, Ci-St = felhőfátyol, Ci-Cu = bárányfelhő, Cu-St = réteges gomolyfelhő. Szélirány: N = észak, S = dél, W = nyugat, E = kelet. Felhőzet nagyság, 0 = tiszta ég, 10 = teljesen borult. Szélereősség: 0 = szélcsend, 8 = nagy vihar.

A magyar iparért.

A nagybecskereki iparvédő-egyesület gyűlése.

— Saját tudósítónktól. —

A nagybecskereki Iparvédő-Egyesület választmányja Jankó Ágoston alispán elnöklésével tegnap délelőtt 11 órakor a vármegyeház alispán kistermében gyűlést tartott, amelyen jelen voltak: Dr. Dellimanics Lajosné, Jankó Ágostonné, Grézlo János, Szöllőssy Kálmán, Menczer Lipót, Weisz Izidor, Grünbaum Frigyes, Engel Jenő, Guttman Mór, Engel Ádám és Tóth Ferenc.

Jankó Ágoston alispán elnök szívélyesen üdvözölve a választmány tagjait, bejelent, hogy a gyűlés főtárgya a választmány két csoportba, nevezetesen társadalmi és ipari csoportba való beosztása. Javasolja, hogy az 50 tagú választmány úgy osztassék fel, hogy a társadalmi csoportba 35, az ipari csoportba pedig 15 választmányi tag választassék be.

A gyűlés egyhangulag hozzájárulván az alispán javaslatához, a két választmányi csoportot a következőképpen alakította meg:

A társadalmi csoport elnöke Jankó Ágoston alispán, alelnöke Szöllőssy Kálmán. Tagok: Alföldy Ede, dr. Dukcs Márton, dr. Dellimanics Lajosné, Franc J. L., Faur Kornél, Fuchs István, Grézlo János, Halmay István, Jankó

SZALLITÁSI, BIZOMÁNYI, INCASSO FIOK-ÜZLET MEGNYITÁS NAGYBECSKEREKEN

Iroda: Szerb hitközségi palota.
(Szerbtemplom-utca) Telefon 139.

PERI MÓR ÉS FIA SZALLITÓK

Iroda: Szerb hitközségi palota
(Szerbtemplom-utca) Telefon 139

Elvállalunk minden a szállítási szakma körébe vágó megbízást. Eszközlünk mindennemű szállításokat helyben és vidékre, továbbá butorszállításokat saját patent butorszállító kocsijainkban, valamint mindennemű beraktározásokat saját raktárainkban. Beraktározandó árukra előleget nyujtunk.

482-200.59

ALAPITTATOTT 1863. FŐÜZLET SZEGEDEN. ALAPITTATOTT 1863.

Agoston, Jankó Agostonné, Knyaskó Lajos, dr. Kovács Rókus, Krumenacker István, dr. Magyar Károly, dr. Mangold Samuné, Maurer Gyuláné, Menczer Lipót, dr. Michálovich Ödöné, dr. Millos Aurél, dr. Obedeau Pálné, dr. Panics Mladen, Perl Mihály, Puts Frigyes, Somfai János, Steinitzer Géza, Strosz Béla, Streitmann Antal, Szalay Józsefné, Tolveth Frigyes, Tóth István, dr. Vászity Endre, dr. Vászity Endréné, dr. Vinczehidy Ernő, dr. Várady Imre és Weisz Izidor.

Az ipari csoport elnökül a gyűlés Jankó Agoston alispán indítványára Mayer Rezsőt, alelnöknek pedig Szabóky Károlyt választotta meg. Tagok lettek: Bencze Miksa, Benó Tivadár, Boskovics János, Engel Sándor, Engel Ádám, Grünbaum Frigyes, Guttmann Mór, Kónya Ferenc, Kugler Lipót, dr. Perisics Zoltán, Seprős Valtér, Tóth Ferenc és Winger Ferenc.

A szakcsoportok megalakítása után Jankó Agoston elnök magasszárnyalású buzdító beszédet tartott, melyben felhívja a választmány összes tagjait arra, hogy igyekezzenek az egyesület számára minél több tagot szerezni. Az egyesület célja szerinte nem az, hogy tagdíjakat gyűjtson, hanem az, hogy egyetbe belépő tagok szigorú kötelezettséget vállaljanak arra, hogy amennyire csak lehet, magyar iparcikkeket vásárolnak s ily módon támogatják a magyar ipart. Természetes — mondta az elnök — hogy az egyesületnek kiadásai is lesznek s ezért gondoskodni kell ezek fedezéséről. Erre fognak szolgálni a befolyó tagdíjak, amelyek azonban oly minimális összegben állapították meg, hogy azt mindenki könnyen megfizetheti. Az alapító tagság 500—1000 kor., a pártoló tagok évi 20 kor.-t, a rendes tagok 4, illetve 2 korona, s kedvezményes tagok pedig évi 2 korona tagsági díjat fizetnek. Rendes tagok lehetnek: kisiparosok, kisgazdák, vidéki néptanítók, akiknek évi tagsági díja 2 korona. A többi rendes tagok évi 4 korona tagsági díjat fizetnek. Kedvezményes tagok lehetnek a rendes tagok családtagjai, akiknek azonban nem jár külön az egyesület közlönye. A tagok nevük aláírásával kötelez k magukat 1911. évi január hó 1-től kezdve 5 évig a honi ipart támogatni. Az ily módon befolyó tagdíjakat az egyesület kiállítások rendezésére, ipari ösztöndíjakra, felhívások kibocsátására és más hasonló kiadások fedezésére fogja felhasználni. Az elnök alispán végül buzdítja a választmányi tagokat, hogy igyekezzenek az egyesület céljainak minél többet megnyerni, mert csak a legteljesebb agitációval használhatók az egyesület széles, magas és közgazdasági szempontból rendkívül nagyfontosságú céljainak. Ami a további teendőket illeti, erre vonatkozólag a sajtó alatt levő szabályzatok adnak majd bővebb utasításokat. Reméli, hogy az őszi időny kezdetével a munka már minden irányban meg fog indulni.

Weisz Izidor indítványozza, hogy a szakcsoportok úgy alakítsanak meg, hogy a társadalmi osztályba 30, az ipari csoportba pedig 20 tag vételessék fel.

Jankó Agoston alispán szerint erre a gyűlés nem kompetens. Az indítványnak azonban eleget lehet tenni, mert hiszen a szakcsoportoknak jogukban áll magukat kiegészíteni, illetve egy-két embert, akit különösen érdemesnek tartanak arra, a csoportba beválasztani.

Szóllósy Kálmán alelnök bejelenti, hogy 3 választmányi tag, nevezetesen: Faur Kornél, Fuchs István és Halmay István eltávoznak a városból s így az ő helyük üresedésbe fog jönni.

Jankó Agoston elnöknek az a véleménye, hogy a távozók helyébe azok hivatali utódait kellene a csoportokba megválasztani, amennyiben az egyesületre nézve fontossággal bír az, hogy az államépítészeti hivatal főnöke, nemkülönben az iparfelügyelő a választmány tagja legyen.

Miután még Tóth Ferenc helyesli a csoportok beosztását, Jankó Agoston ismét eltelkes munkára serkentette a választmány tagjait s ezzel a gyűlést berendezte.

— **Személyi hir.** Dr. Dellimanics Lajos főispán kurjácskai birtokáról hivatalos ügyekben néhány napi tartózkodásra Budapestre utazott.

— **Esküvő.** Czuczity István karlovai községi írnok ma tartotta meg esküvőjét Brankován Julia ottani tanítónővel, Brankován János helybeli tekintélyes iparos kedves és szeretetre méltó leányával. A polgári esküvő ma délelőtt 9 órakor volt a nagybecskereki állami anyakönyvi hivatalban.

— **Az állatorvosi korból.** Deizinger Ignác kir. járási állatorvos nyári szabadságáról visszaérkezett Nagybecskerekre s a mai napon ismét átvette hivatalát.

— **A nagybecskereki tüzoltótanfolyam.** Megirtuk már, hogy a vármegyei tüzoltó-szövetség által rendezett nagybecskereki tüzoltótanfolyam záróvizsgáját pénteken, folyó hó 22-én délután 4 órakor tartják meg a tüzoltó-órtanyán. A tanfolyam vezetősége a tüzoltóügy iránt érdeklődőket ezután is szívesen meghívja a záróvizsgára.

— Itt említjük meg egyszermind azt is, hogy egyik helybeli újságnak az a hire, hogy a tüzoltótanfolyam hallgatóit dr. Menczer Izidor városi orvos oktatja ki az első segélynyújtásra, tévedés, mert az oktatást ezen a téren az idén dr. Fialowski Béla törvényszéki orvos vállalta magára, aki naponként egy órán át adja meg az első segély nyújtásához szükséges instrukciókat.

— **Halálozás.** Mint öszinte részvétellel értesülünk, mély gyász érte a nagybecskereki Eötvös-utcai állami iskola köztisztviselőiben álló igazgatóját, Bányai Jakabot, amennyiben édes atyja 84 éves korában a napokban Komáromban meghalt. Az elhunytat nagy részvét mellett temették el Komáromban.

— **Köszönetnyilvánítás.** Barta Janka, Hofmann J., Steiner Dezső, Messinger M., Beurion J., Geiduschek J., Polák J., Sbhbert L. nagybecskereki műkedvelők egy műkedvelői előadás rendezése alkalmával befolyt 17 koronát a helybeli árvaháznak adományozták, amelyért hálás köszönetet mond az elnökség.

— **Mértékjavító tanfolyamok.** A temesvári kereskedelmi és iparkamara Temesvárot 2 hétre terjedő mértékjavító tanfolyamot szándékozik szervezni. A tanfolyamon kerületbeli (Temes-, Torontál- és Krassószörénymegye) vidéki (nem temesvári) lakosok és szerkovácok vehetnek részt. Akik a tanfolyamra felvételnek 50 korona segélyben részesülnek. Jelentkezni f. hó 31-éig a kamara titkári hivatalánál, vagy az illetékes ipartestületnél lehet.

— **Medikus-estély Bogáron.** A bogárosi orvosok július 30-án zárkörű táncestélyt rendeznek, a melynek tiszta jövedelmét a torontálmegyei orvosok özvegyei és árvái alapja javára fordítják. A táncestély iránt élénk érdeklődés mutatkozik a közönség körében s az estélyen az összes környékbeli orvosok is részt vesznek. A zenét elsőrangú cigányzenekar szolgáltatja s a hölgyeknek szép táncrenddel kedveskedik a rendezőség, amely a siker érdekében buzgón működik. Akik meghívóra igényt tartanak, forduljanak a rendezőséghez Bogáron.

— **A betörőkronika.** A nagybecskereki csendőrség és rendőrség már napok óta teljes erejével azon van, hogy a városban jelentkező s nyom nélkül eltűnő betörőket elfogja s így véget vessen annak a furcsa állapotnak, mely mostanában ugyszólván állandóan nyugtalanítja a lakosságot. A betörők azonban a csendőrség és rendőrség fokozott ébersége dacára is nap-nap után gondoskodnak arról, hogy legalább is újabb kísérleteikkel az izgalmat főtartsák. Tegnap és tegnapelőtt éjjel például két helyen kíséreltek meg betörést, de mindkét helyen idejekorán észrevették szándékukat s a betörők kénytelenek voltak üres kézzel megugrani. Szombatról vasárnapra menő éjjel a hivatalos vendégek a Melencei-utczában levő Blazey-féle péküzlet udvarán jártak, ahol valószínűleg a baromfiakat akarták ellopní, de a tyukok hangos kotkodácsolására figyelmessé lett péksegédek, akik éppen munkában voltak, kirohantak az udvarra s látták, mikor két ember zsákokkal a hátán kiszaladt a Sas-utczára nyíló kapu, melyet az éjjeli vendégek nyitottak ki befüről. — Az éjjel a Mária Terézia-utczában levő Guttmann-féle villában a cseléd vett észre egy a villa udvarán settenkedő alakot. Kiáltására felébredtek a házbeliek is, de mire az udvarra futottak, az éjjeli látogató már kimenekült az utczára s eltűnt. A rendőrség különben most arra figyelmezteti a közönséget, hogy mindenki tartsa zárva lakásának ablakait, mert sok esetben maga a publikum könnyíti meg a betörők munkáját

azáltal, hogy a nyitott ablakokkal valóssággal provokálják a kétes egzisztenciákat ilyenfajta éjszakai keresetre. Meg kell említenünk még e helyen, hogy a rendőrség a szombaton éjjel elfogott Wagner Dezső kereskedőjét szabadon bocsátotta, miután kétségtelenül beigazolást nyert, hogy Wagnernek semmiféle bűnös szándékai nem voltak, pusztán Faurék cselédjénél akarta szokott éjjeli vizitjét megtenni.

— **Elkészítette a saját ravatalát.** Wambach Antal keglevicsházai földműves a napokban halálra szánta magát. Mialatt felesége távol volt hazulról, kiment a fészkerbe az öngyilkosjelölt, ott rőzséből, deszkából ravatalt csinált magának, a rőtönzött ravatal mellé két szál égő gyertyát állított, aztán egy hámráncgallal a fészker gerendázatán felakasztotta magát. Az öngyilkos ember évek óta iszákosságáról volt ismeretes a faluban s tettét valószínűleg alkohol okozta pillanatnyi elmezavarásban követte el.

— **A baritonista veszedelme.** Mint Pancsováról írják, a napokban Ladiszlay József, a jelenleg ott működő Polgár-féle szintársulat nálunk is kedvelt baritonistája halálos veszedelemben forgott. Ladiszlay József ugyanis a múlt héten a Dunába ment fürdeni. A világitó-torony mellett ugrott be a vízbe, ahol a Dunának mély sodra és veszedelmes örvényei vannak. A színész csakhamar elmerült s ott leli halálát, ha Pannner Gottlieb tiszthelyettes élete veszélyeztetésével ki nem menti.

— **Agyonforrázott gyermek.** Beverin József Pancsovai lakos 17 hónapos fiacskája a múlt napokban egyedül maradt otthon. A gyerek valahogyan a tüzhely mellett álló forró vízzel telt nagy lábashoz jutott s ezt magára rántva, úgy agyonforrázta testét, hogy rövid szenvedés után meghalt.

— **Megszűnt lőzárlat.** A szomszédos Felsőmuzslya községében a lovak között kiütött takonykór megszűnván, Lowieser Imre központi főszolgabíró az elrendelt zárlatot a mai naptól kezdve feloldotta.

— **A szabadfürdés áldozata.** Pancsován a napokban Alexics János inasgyerek fürdeni ment a szabad Temesbe. Az inasgyereket az ár egyszerre csak elragadta s mivel uszni nem tudott, csakhamar a víz alá merült s odaveszett.

Tájékoztató.

A fürdő (telefonszám 118.) minden nap reggel 6 órától kezdve déli 12 óráig az urak részére nyitva van hölgyek részére minden hétfő, szerda és pénteken déltől 7/45 óráig délután. Ugyanazon napokon este 6 órától 7-ig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap délben gőzfürdő. A kádfürdő és zuhanyfürdő reggeltől este 8 óráig nyitva van.

Július 24. A torontálmegyei tüzoltó-szövetség közgyűlése

TÁVIRATOK

Országgyűlés.

— **A képviselőház ülése** —

Budapest, július 18. (A „Torontál” eredeti távirata.) A Ház még mindig a felirattal vesződik. Ugylátszik az ellenzéki honatyák elköltvén a választásokon a pénzüket s mivel így nem mehetnek nyaralni, hát a képviselőházban óhajtanak hüselni. Ez a nyaralás olcsó és kényelmes lévén, igyekeznek huzni a felirati vitát. Így van azután az, hogy a felirati vita már két hete folyik s még mindig nincs vége, sőt, még valószínűleg e hét végéig eltart. A mai ülést egyébként a néppárt foglalta le, felállítván a szónoklásra két távszónokát, akik azután elfecselelték beszédeikkel az időt.

A mai ülésen Náva Alajos alelnök elnököl, aki negyed 11 óra tájban nyitja meg az ülést.

Az elnöki előterjesztések során jelenti, hogy Zichy János gróf kultuszminiszter a szabadbárándi és pécsi, Serényi Béla gróf földmívelésügyi miniszter a miskolci, Lukács László pénzügyminiszter a körmöcbányai és Székely Ferenc igazságügyminiszter a marosvásárhelyi kerületben nyert mandátumaikról lemondottak. Miután ezekben a kerületekben új választás elrendelésére van szükség, a képviselőház felhatalmazza az elnököt, hogy az új választások elrendelésére tegye meg a megfelelő intézkedéseket.

Creme de Beurre Parisienne
(Parisi Vaj-Creme) Ara 3 korona
Cosmetikában korszakalkotó találmány.

Az arcbőr minden abnormális tisztálanságát (vörös orr, szeplő, bibircs, ránc, stb.) **14 nap alatt eltünteti.**
Paris elite kedvenc toilette cikke.

Főraktárak:
Paris: Rue Rigoletto 7.
London E. C.: Idol Lane 7—8.
New-York: Sohn Street 90.
Mailand: Via Aurelio Saffi 9.
Wien: G. R. Fritz.
Budapest: Török A.

Nagybecskerek Nikolits E. gyógyszerháza, Gabona-tér.
Prospektus gratis.

Hieronymi Károly kereskedelmi miniszter 11 helyi érdekű vasút engedélyezéséről terjeszt be törvényjavaslatokat. A közlekedésügyi bizottsághoz utasítják.

Most áttérnek a felirati vitára.

Az első felszólaló Zelenyák János néppárti, aki hosszú beszédet mond s mikor kifogy a szuszából, olvassa a beszédét. Az elnök többször figyelmezteti, hogy felolvassával ne vesztelgesse az időt. Mivel pedig Zelenyák ur tovább már nem győzte beszédével, befejezte a szónoklatát, kijelentvén, hogy a néppárti feliratot fogadja el.

Utána következett a másik néppárti szónok Szmercsányi György, aki szintén hosszú beszédrel ölte az időt, amelynek nagy része választási kesergésekből állott. Mikor már látta, hogy az ülést sikerült neki kibeszélni a két óra elkövetkezett, kijelentette, hogy a néppárti feliratot fogadja el s ezzel azután befejezte a beszédét.

Az ischli udvarból.

Budapest, július 18. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Ischlből jelentik, Albrecht württembergi és János szász herceg Gmundenből a király látogatására odaérkeztek.

A miniszterelnök a királynál.

Budapest, július 18. (A „Torontál” eredeti távirata.) Khen-Héderváry Károly gróf miniszterelnök a felirati vita befejeztével Ischlbé utazik a királyhoz s jelentést tesz neki a politikai helyzetről. A miniszterelnök utközben egy napot Bécsben tölt.

A horvát bán lemondása.

Budapest, július 18. (A „Torontál” eredeti távirata.) A horvát képviselők tegnap értekezletet tartottak, hogy válaszoljanak a horvát bán eléjük terjesztett feltevéleire. A horvátok meg is állapodtak a válaszbán s azt a bán elé terjesztették. Miután azonban a horvát képviselők válasza nem elégítette ki a bán, Tomasics Miklós horvát bán benyújtotta lemondását. A miniszterelnök a bán lemondását legközelebbi ischli útja alkalmával terjeszti a király elé.

A fölrati vita.

Budapest, július 18. (A „Torontál” ered. távirata.) A fölrati vita az eddigi jelek szerint körülbelül a hét végén fejeződik be. A fölrathoz még hatan vannak felszólalásra feljegyezve s azután következnek a záróbeszédok. A miniszterelnök a vita befejeztével szintén felszólal s reflektál a vitában elhangzottakra.

Borzalmas családi dráma.

Budapest, július 18. (A „Torontál” eredeti távirata.) Borzalmas családi dráma történt tegnap Kőbányán az Apaffy-utcában lakó Molnár József levélhordó ugyanis tegnap borotvával legyilkolta 5 gyermekét s azután a maga nyakát vágta el. A vérengzés előtt feleségét elküldötte egy másik levélhordóhoz, hogy mentse ki őt a főpostán, mert rosszullete miatt nem mehet be. Mire az aszony hazatért, ott találta gyermekeit nagy vértócsában holtan, mellettük férjét, aki azonban még élt. A rendőrség a férfit még ki is hallgathatta, aki előadta, hogy a nyomor készítette a rettenetes tette, mert 30 forintos fizetéséből nem volt képes családját eltartani.

Határidő-lizlet.

Budapest, július 18. (A nagybecskereki Lloyd-társulat távirata.) A mai tőzsdén déli záralkor a következő árakat jegyezték:

Buza (júliusra)	18.6
Rozs (októberre)	13.98
Zab (októberre)	14.24
Tengeri júliusra	11.36
Tengeri (új)	11.50

Felelős szerkesztő: SOMFAI JÁNOS.

1652/1910. sz.

589-3.1

JEGYZŐI IRNOK.

Egy a jegyzői teendők ellátásában teljesen jártas egyén, alólírott irodájában azonnal alkalmazást talál.

Évi fizetése 1000 korona.

Zichyfalva, 1910. évi július 16.

Martin József, jegyző.

Hirdetmény.

Közbirre tesszük, hogy Torontáltorda község egész határának, körülbelül 8000 holdnyi területén, a vadászati jogot 1910. évi augusztus 1-től kezdődőleg 1916. évi július 31-ig terjedő időre folyó évi július 30-án d. e. fél II órakor kezdődő nyilvános árverésen bérbe adjuk.

Az árverést a jegyzői irodában tartjuk meg.

Torontáltorda, 1910. július 10.

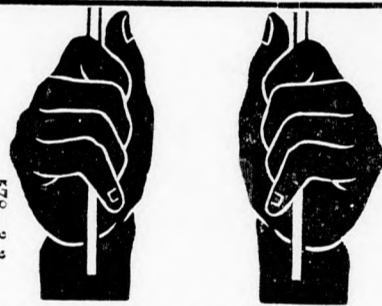
588-3.1

Községi előljáráóság.

Eladó ház.

A váraljai-utca 1036/58. sz. ház 3 szobából s a szükséges mellékhelyiségekből álló lakással és timárteleppel szabad kézből azonnal eladó.

Bővebbet a háztulajdonosnál.

Hirdetmény.

Alólírott egyházközség folyó évi aug. 2-án d. e. II órakor az alább feltüntetett asztalos, kőmíves munkálatokra versenytárgyalást hirdet.

1. Templomépület és templomkerítés kijavítása. Új ablakokkal való kicseréltetése. Előírányozva körülbelül 4000 kor.

2. Egyházközségi ház építése. Előírányozva körülbelül 11000 kor.

Az egyházközségi házra vonatkozó építkezés szentszéki jóváhagyás után veszi kezdetét; az 1-es pontban foglalt munkálatok azonban a megejtett árveréstől egy hétre veszi kezdetét.

Az egyházközség fentartja magának azon jogot, hogy a megejtett versenytárgyalás után az árverelők között szabadon válasszon.

Árverelők 10% bánatpénzt tartoznak lefizetni.

Fenti munkálatokra vonatkozó tervek, előírányzat, árverési feltételek a hitközség elnökségénél megtekinthetők.

Orlováton, 1910. évi július 14.

Nedelykov Mija,
hitközségi elnök.

587-2.1

A Váraljai-utca és szerbtemető mögötti

tanya az összes mellékhelyiségekkel, szőlőkerttel azonnal eladó, — esetleg bérbeadó.

== Nagyon alkalmas sertészikládának.

Bővebbet: Szigura Jánosnál, Váraljai-u. 18.

548-1.1

Pályázati hirdetmény.

A Csurog község jegyzői irodában megüresedett, előleges havi egyenlő részletekben esedékes 1600 korona évi fizetéssel javadalmazott, azonnal elfoglalható irnok-végrehajtói állásra pályázat hirdettetik.

Az illetőtől megkívántatik a józan előélet, a községi irodai teendőkben teljes jártasságon kívül a szerb nyelvnek ugy szóban, mint írásban tökéletes tudása és szép írás.

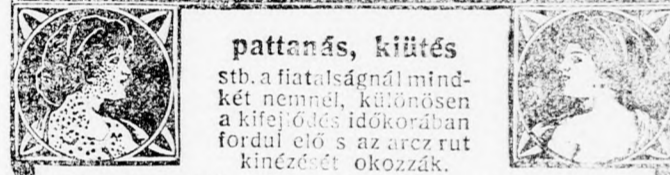
Az okmányolt folyamodványok a községi előljáráóságunkra küldendők.

Csurog, 1910. évi július 15.

585-2.1

Az előljáráóság.

BOROTKA

pattanás, kiütés stb. a fiatalságnál mindkét nemnél, különösen a kifejletlen időkortban fordul elő s az arcra rut kintzást okozza.

Falusi nézetek szerint a javulás a többszöri vér-tisztító leanderek évezése által várható, amely azonban a reménykedést többet nem hoz. Mert éppen fiatal szervezetek a leggyorsabban megújulnak, míg itt egy valószínű betegség áll a szűz, melynek kezelése természetesen az orvos közreműködése amenny is szükséges. Tiszán kozmetikai szépség ápolásnál főleg arra kell ügyelni, a meglévő zsírsavak elűzését, tisztítását a zsírsavakon át eldőlőket. Ezért egy mosásnál szükséges, leherólog meleg vízben a

Zucker-féle szab. gyógyszerzappannal

a használati utasítás szerint. Ha a bőr kellemetlenül kezd, a kor a szappan használata után ideig ideig kell hagyni s csak Zucker-féle szappannal és Zucker-krém használataival egyenlően alkalmazni mindaddig, míg a bőr sima lett, amely után a Zucker-féle szab. gyógyszerzappannal használatát ismételni kell. Ezen eljárás betartása nagyszerű eredménnyel jár: a fűszer, bőzár, pattanás, barna folt stb. rövid időn belül eltűnik, a bőr sima, tiszta, puha, gyöngéd, egészséges és feszes lesz. Ha y a baj vissza ne jöjjön, a Zucker-féle szab. gyógyszerzappannal, a Zucker-krém és a Zucker-szappannal állandó használatát igen ajánlatos.

A megrendelésnél a következő különbségre kell ügyelni:

Zucker szabad. 35%-os gyógyszerzappannal a leg-hathatósabb és legnagyobb. Darabja 2.50 kor.

Zucker szabad. 15%-os gyógyszerzappannal hatásaiban és mennyiségében gyengébb. Darabja 1 kor. Ehhez való Zucker-krém (zsírtalanított) a bőr-krémek gyöngye. Egy tubus ára 2.50 kor., kis tubus 1.2 kor.

Valódi csakis Melkuhn Dezső drogeriájában kapható Nagybecskereken.

TANONC

fizetéssel felvétetik

Almásy és Szepessy

könyv- és papírkereskedésében Nagybecskerek.

GYÁROSOKNAK, KERESKEDŐKNEK ÉS IPAROSOKNAK SAJÁT ÉRDEKÜK,

hogy gyártmányaikat, áru- és iparcikkeiket mennél többet hirdessék. — A hirdetések 1900. évi július hó 1-je óta bélyegmentesek és annyira olcsók, hogy aki nem hirdet, az maga ellen vét.

HIRDETÉSEK FELVETETNEK A „TORONTÁL” KIADÓHIVATALÁBAN.

Torontali h. é. vasutak és Temesvár—Módosi h. é. vasut menetrendje.

Érvényes 1910. évi május hó 1-től.

Oda.						Zombolya—Nagy-Becskek.						Vissza.						Oda.						Nagy-Becskek—Pancsova-Józsefváros.										
Sz.-v.	V.-v.	Sz.-v.	V.-v.	V.-v.	Sz.-v.	Sz.-v.	Sz.-v.	V.-v.	Sz.-v.	V.-v.	Sz.-v.	Sz.-v.	V.-v.	Sz.-v.	V.-v.	Sz.-v.	V.-v.	Sz.-v.	V.-v.	V.-v.	Sz.-v.	Sz.-v.	Sz.-v.	V.-v.	Sz.-v.	V.-v.	Sz.-v.	V.-v.	Sz.-v.	V.-v.	V.-v.	Sz.-v.		
6006	6018	19	6002	1	6020	21	6012	11	6004	03	6007	6016	15	6005	6014	13	6206	6212	6202	6201	6211	6263	6206	6212	6202	6201	6211	6263	6206	6212	6202	6201	6211	6263
I-III. osztály						I-III. osztály						I-III. osztály						I-III. osztály																
880	235	422	530	536	540	815	1149	116	304	311	316	ind. Budapest-ny. pályaudv. (172.)	érk.	125	953	748	720	805	1015	815	ind. Budapest-nyug. pályaudv. (8.)	érk.	835	720	805	1015	815	ind. Budapest-nyug. pályaudv. (8.)	érk.	835	720			
554	603	610	625	639	650	523	570	341	349	408	422	ind. Szeged (172)	érk.	953	748	1257	720	815	1226	825	ind. Nagy-Kikinda (9. 8.)	érk.	235	1234	815	1226	825	ind. Nagy-Kikinda (9. 8.)	érk.	235	1234			
709	733	745	766	—	—	523	570	341	349	408	422	ind. Temesvár-Józsefváros (172)	érk.	736	604	604	604	815	1226	825	ind. Nagy-Becskek (8. 1.)	érk.	104	1037	815	1226	825	ind. Nagy-Becskek (8. 1.)	érk.	104	1037			
—	—	—	—	—	—	523	570	341	349	408	422	ind. Zombolya (172, 184)	érk.	628	416	914	914	815	1226	825	érk. N.-Becskek-Bp. (1. 7.)	ind.	515	515	815	1226	825	érk. N.-Becskek-Bp. (1. 7.)	ind.	515	515			
—	—	—	—	—	—	523	570	341	349	408	422	érk. Uj-Zombolya (184)	ind.	621	408	937	937	815	1226	825	ind. N.-Becskek-Bp. (1. 7.)	ind.	827	456	815	1226	825	ind. N.-Becskek-Bp. (1. 7.)	ind.	827	456			
—	—	—	—	—	—	523	570	341	349	408	422	érk. Uj-Zombolya (184)	érk.	619	408	932	932	815	1226	825	*N.-Becskek-Gyártelep	↑	818	447	815	1226	825	*N.-Becskek-Gyártelep	↑	818	447			
—	—	—	—	—	—	523	570	341	349	408	422	—	—	—	—	—	—	815	1226	825	érk. Sándorudvar (1.)	ind.	809	439	815	1226	825	érk. Sándorudvar (1.)	ind.	809	439			
—	—	—	—	—	—	523	570	341	349	408	422	—	—	—	—	—	—	815	1226	825	ind. Szécsány (1.)	érk.	808	433	815	1226	825	ind. Szécsány (1.)	érk.	808	433			
—	—	—	—	—	—	523	570	341	349	408	422	—	—	—	—	—	—	815	1226	825	ind. Sándorudvar (1.)	érk.	808	433	815	1226	825	ind. Sándorudvar (1.)	érk.	808	433			
—	—	—	—	—	—	523	570	341	349	408	422	—	—	—	—	—	—	815	1226	825	Écska-Zsigmondfalva	↑	757	422	815	1226	825	Écska-Zsigmondfalva	↑	757	422			
—	—	—	—	—	—	523	570	341	349	408	422	—	—	—	—	—	—	815	1226	825	Tomasovác	↑	732	337	815	1226	825	Tomasovác	↑	732	337			
—	—	—	—	—	—	523	570	341	349	408	422	—	—	—	—	—	—	815	1226	825	Torontál-Ozora	↑	712	335	815	1226	825	Torontál-Ozora	↑	712	335			
—	—	—	—	—	—	523	570	341	349	408	422	—	—	—	—	—	—	815	1226	825	érk. Antalfalva (5.)	ind.	651	314	815	1226	825	érk. Antalfalva (5.)	ind.	651	314			
—	—	—	—	—	—	523	570	341	349	408	422	—	—	—	—	—	—	815	1226	825	ind. Számos (5.)	érk.	649	304	815	1226	825	ind. Számos (5.)	érk.	649	304			
—	—	—	—	—	—	523	570	341	349	408	422	—	—	—	—	—	—	815	1226	825	ind. Antalfalva (5.)	érk.	639	254	815	1226	825	ind. Antalfalva (5.)	érk.	639	254			
—	—	—	—	—	—	523	570	341	349	408	422	—	—	—	—	—	—	815	1226	825	*Torontál-Vásárhely	↑	615	230	815	1226	825	*Torontál-Vásárhely	↑	615	230			
—	—	—	—	—	—	523	570	341	349	408	422	—	—	—	—	—	—	815	1226	825	Czrepája	↑	559	215	815	1226	825	Czrepája	↑	559	215			
—	—	—	—	—	—	523	570	341	349	408	422	—	—	—	—	—	—	815	1226	825	Ferenczhalom	↑	548	204	815	1226	825	Ferenczhalom	↑	548	204			
—	—	—	—	—	—	523	570	341	349	408	422	—	—	—	—	—	—	815	1226	825	*Torontál-Álmás	↑	535	150	815	1226	825	*Torontál-Álmás	↑	535	150			
—	—	—	—	—	—	523	570	341	349	408	422	—	—	—	—	—	—	815	1226	825	Pancsova-Józsefváros	↑	521	135	815	1226	825	Pancsova-Józsefváros	↑	521	135			
—	—	—	—	—	—	523	570	341	349	408	422	—	—	—	—	—	—	815	1226	825	Beagazás Révaujfalva felől	↑	510	119	815	1226	825	Beagazás Révaujfalva felől	↑	510	119			
—	—	—	—	—	—	523	570	341	349	408	422	—	—	—	—	—	—	815	1226	825	érk. Pancsova	ind.	125	1139	815	1226	825	érk. Pancsova	ind.	125	1139			